

የዕዝራ ስነ ጽሑፍ አገልግሎት ግብና ዓላማ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረትና ይዘት ያላቸውን ቅዱሳንን የሚመግቡና ከስሕተት ትምህርቶችና ልምምዶች የሚያስጠነቅቁ ከአጫጭር መጣጥፎች እስከ ትልልቅ የማስተማሪያ መርጃዎች በማዘጋጀት ቤተ ክርስቲያንን መደገፍና በዚህም አግዚአብሔርን ማክበር ነው።

የይሖዋ ምስክሮች ግልብ ስሕተቶች

ፅሁፍ ልማት ላይ ሲሆን ሆኖታቱ

የእግዚአብሔር ስሞች

አንድ ሰባኪ ወደ አንዲት ቤተ ክርስቲያን እንዲሰብክ ተጋብዞ ወደ መድረኩ ወጣና፡ 'እንጸልይ!' አለና፡ 'እግዚአብሔር ያህዌ አምላክ፡ ጂሆቫ ሻሎም፡ ጂሆቫ ኒሲ፡ የአብርሃም አምላክ፡ ጂሆቫ ጸድቄኑ፡ ጂሆቫ ማቃዴሽ፡ የይስሐቅ የያዕቆብ አምላክ፡ ኤልሻዳይ፡ ኤሎሂም፡ ኤል ኤሎሂም፡ አዶናይ፡ . . .' እያለ ሲቀጥል አንድ ሰው ከጉባኤው ውስጥ ድምጹን ከፍ አድርጎ፡ 'እባክህ፡ አባቴ በልና ከዚያ የምትለውን በለው!' አለው። ሰባኪውም፡ 'አባቴ፡ ቃልህን እንድናገር እርዳኝ።' ብሎ ወደ ስብከቱ ገባ። ስብከቱም እንደ ሁለተኛው ጸሎቱ አጭር ሆነ።

'የእግዚአብሔር 12 ስሞች' በሚል ርእስ ይህን አሳብ ሲሰብክ በመጀመሪያ የሰማሁት ቤኒ ሂንን ነበር። ሌላ አንድ ታዋቂ አስተማሪም ይህንን ስብከት፡ ከስሞቹ አብዛኞቹ የእግዚአብሔር እንዳልሆኑ ላሳየው ሞክሯል አልሰማኝም። ባለፈው ሳምንት ደግሞ የፈጣሪ ስሞች በሚል ርእስ የተጻፈ ከበኒ ሂን ስብከት ጋር አንድ ዓይነት የሆነ አንድ መጽሐፍ አነበብኩ። በመጽሐፉ መግቢያ የመጨረሻ አንቀጽ የመጽሐፉ ዓላማ እንዲህ ተጽፎአል፤ 'የዚህ መጽሐፍ ዓላማም አማኝን ከእውነተኛው አምላኩ ጋር በስሙ ለማስተዋወቅና በመለኮታዊ ሥልጣን እንዲራመድ ለማግኘት ነው። መጽሐፉን ማንበብ ሲጀምሩ የሰማይ መገለጥ ከስሙ እንዲያገኙ ጸሎቴና ምኞቴ ነው። ጌታ ወደ ስሙ መገለጥ ሁላችንንም ያሻግረን አሜን!! ሻሎም . . . ።' አስተዋዋቂ መጽሐፍ ተሰኝቶ ትውውቁ የአማኝና የአምላኩ ተብሎአል። አማኝና አምላኩ ቀድሞውኑ ግንኙነት ከጀመሩ ትውውቁ አዲስ ነው? የታደሰ ነው? ወይስ ቀድሞም ኋላም ግንኙነት አልነበረም?

በመጽሐፉ ሦስተኛ ምዕራፍ የብሉይ ኪዳን ስሞቹ ኤል እና ከኤል ጋር የተቆራኙትን ኤሎሂም፡ ኤልሻዳይ፡ ኤልሮኢ፡ ኤል ያላም፡ ኤል ብሪት፡ ኤል ጊቦር፡ ኤል ኤልዮን ሲዘረዘሩ፡ ያህዌ እና ከያህዌ ጋር ከተቆራኙት ደግሞ ያህዌ ይርዔ፡ ያህዌ ሮፊ፡ ያህዌ ንሲ፡ ያህዌ መካዴሽ፡ ያህዌ ፅድቄኑ፡ ያህዌ ሮዔ፡ ያህዌ ሻማ፡ ያህዌ ኤሎሂም፡ ያህዌ ፀባዖት ተዘርዝረዋል። የብሉይ ኪዳን ስሞቹ ተብሎ እንደተዘረዘሩት የአዲስ ኪዳን ስሞቹ የሚል ጠብቄ ነበር፤ የሰም፡ የአዲስ ኪዳን ቋንቋ ግሪክ ይሁን እንጂ ስም በብሉይና በአዲስ ኪዳን አይለወጥም። አብርሃም በአዲስ ኪዳንም አብርሃም ነው። ወይም ሙሴ ሙሴ ነው። አዲስ ኪዳን እግዚአብሔርን ቴኦስ ይለዋል እንጂ ያሕዌ ወይም ይሖሐ አይለውም። የይሖሐ ምስክሮች ነን የሚሉ ሐሰተኞች ናቸው በአዲስ ኪዳን ውስጥ 237 ጊዜ የተጻፈውን ቃል ባልተጻፈው ለውጠው የጻፉት። በአማርኛው

ትርጉማቸውም ይሖሐ ብለው 237 ጊዜ ሲጻፉ እግዚአብሔር ብለው ግን አንዴም አልጻፉም። እግዚአብሔር የሚለው ቃል የአንድ ጣዖት መጠሪያ ወይም ከፍጡራን አማልክት አንዱ መስሎአቸዋል።

የፈጣሪ ስሞች የተሰኘው መጽሐፍ በመግቢያው ውስጥ በአማርኛ ፈጣሪን የምንጠራበት እግዚአብሔር የሚለው ስም አናሳ ወይም ጎዶሎ መሆኑ ሲገለጥ እንዲህ ተብሎአል፤ "ለምሳሌ፡ ብዙ ጊዜ አምላካችንን የምንጠራበት የተለምዶ ስም 'እግዚአብሔር' የሚለው ቃል ነው። ቃሉ የተወሰደው ከግዕዝ ሲሆን ትርጉሙም 'እግዚ' የሚለው ጌታ ማለት ሲሆን 'ብሔር' የሚለው ደግሞ አገር ማለት ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር የሚለው የሚሰጠው ትርጉም የአገር ጌታ የሚለው አጭርና ጠባብ ትርጉም ይሆናል። ከምንጩ ከዕብራይስጥ ቋንቋ ጋር ስናነጻጽረው ይህ ትርጉም አናሳ ስም ከመሆኑም በላይ የኃይሉንና የመለኮታዊውን ፈጣሪ ባሕርይ ያሳንስብናል።" ይህ አገላለጥ እግዚአብሔር የሚለውን ስም አናሳ ካደረገብን እግዚአብሔር ተገቢ ባልሆነና በማይመጥነው ስም እየጠራው ነን የሚል ሲሆን ምናልባት ሌላ አምላክ እየጠራን ይሆን የሚያስኝም ንዑስ ክስ ይመስላል። ለዚህ ነው ይህን አጭር ጽሑፍ ልጽፍ የተነሣሁት።

የእግዚአብሔር መለኮታዊ ስሞች በሚል የተሰበኩ ብዙ ስብከቶችን ሰምቻለሁ። ብዙ የተጻፉ መጣጥፎችን እና መጽሐፈቶችንም

አንብቤአለሁ። አንዳንዶቹ ስሞች ፈጽሞ ቃላት እየተገጣጠሙ የተሠሩ ስሞች ናቸው። ስሞቹ ብዙ ጊዜ ከ12 ይጀምሩና 72 እና 116 ይደርሳሉ፤ አንዳንዶቹ 365 ይደርሱታል። 365 ለእያንዳንዱ የዓመቱ ቀናት መሆኑ ነው። በጠቀሰኩት መጽሐፍ ስሞቹ 19 ናቸው። ከሁለት ዓመታት በፊት ያገኘሁት አንድ ለስብከት ማስዋጋጃና ለገንዘብ መስብሰቢያ (ለሽያጭ) የተዘጋጀ እትም 60 አድርጎታል።

አሳዛኙ ጉዳይ እነዚህ ስሞች የእግዚአብሔር ስሞች ሳይሆኑ የነገሮችና የቦታዎች ስሞች ሆነው ሲገኙ ነው። ይህ አስፈሪው ጉዳይ ነው። ምክንያቱም በአንድ ወገን እግዚአብሔር የሚለው ስም አናሳ ነው እየተባለ፤ በሌላ በኩል የእግዚአብሔር ስም ያልሆነ የዕቃ ስም ወይም የቦታ ስም፡ የእግዚአብሔር ስም ነው ተብሎ እየተሰበከና እየተጻፈ ያንን እንድንጠራ ሲደረግ ነው። ለምሳሌ፡ ያህዌ ንሲ የአንድ መሠዊያ ስም ነው እንጂ የእግዚአብሔር ስም አይደለም። ወደዚህ ነጥብ እመለስበታለሁ።

¹ የፈጣሪ ስሞች፡ ኮከብ ጉዳሙ፡ 2011 (እ ኤ አ)፡ መግቢያ ገጽ።

እርግጥ ነው እግዚአብሔር ቃሉ እንዲጻፍ ጥቂት የአራማይስጥ ምዕራፎችን ጨምሮ የዕብራይስጥን እና የግሪክን ቋንቋዎች መካከለኛነት ተጠቅሞአል። ይህ ማለት ግን ሌሎች ቋንቋዎች እግዚአብሔርን ሊገልጡ አቅም የላቸውም ወይም ያንሳቸዋል ማለት ከቶም አይደለም። ቋንቋዎች የተደበላለቁት ከባቢሎን ግንብ በኋላ ነው። ከዚያ በኋላ ቋንቋዎች ሲወለዱ፣ ሲያድጉና ሲሞቱ አሉ። አንዳንድ ቋንቋዎች ከሌሎች ይልቅ የደለቡና የዳበሩ ናቸው። በመግባቢያነታቸው ግን አንዳቸውም ከሌላው የተሻሉና የበለጡ አይባሉም፤ አይደሉምም። እግዚአብሔርን በአማርኛ ስጠራው እግዚአብሔር ብለው ወይም በሲዳሞኛ ስጠራው ማጋኖ፣ ወይም በአሮምኛ ዋቃ ብለው ማንን እየጠራሁ መሆኔን አውቃለሁ። እርሱ ደግሞ ከእኔ ይበልጥ ያውቀዋል።

ከባቢሎን ግንብ በፊት የሰዎች መግባቢያ ቋንቋ የትኛው ቋንቋ ስለመሆኑ ማረጋገጫ አናገኝም። ከአዳም እስከ ኖሐና ልጆቹ ቋንቋ ምንመሆን የምናውቀው የለንም። እግዚአብሔር ስሙን የተናገረው ለሙሴ ሲሆን ያ ስም የተነገረበትና የተጻፈበት ቋንቋ ዕብራይስጥ ነው። የዕብራይስጥ ቋንቋም እንደ ሌሎቹ ቋንቋዎች ጅማራው የባቢሎን ግንብ ሊሆን ይችላል፤ ወይም ቢያንስ እንዳይደለ ማስተባበል አይቻልም። ይህንን እግዚአብሔር ስሙ ማን መሆኑ ተጠይቆ የሰሙን ማንነት የተናገረበትን ስፍራ በማጤን እንጀምር፤ ያም ዘጸ. 3 ነው። ዘጸ. 3፡13-15 እንዲህ ይላል፤

13፡ ሙሴም እግዚአብሔርን፡- እነሆ፤ እኔ ወደ እስራኤል ልጆች በመጣሁ ጊዜ፡- የአባቶቻችሁ አምላክ ወደ እናንተ ላከኝ ባልሁም ጊዜ፡- ስሙስ ማን ነው? ባሉኝ ጊዜ፤ ምን እላቸዋለሁ? አለው።

14፡ እግዚአብሔርም ሙሴን፡- «ያለና የሚኖር» እኔ ነኝ አለው፤ እንዲህ ለእስራኤል ልጆች፡- «ያለና የሚኖር» ወደ እናንተ ላከኝ ትላለህ አለው። **15፡** እግዚአብሔርም ደግሞ ሙሴን አለው፡- ለእስራኤል ልጆች እንዲህ ትላለህ፡- የአባቶቻችሁ አምላክ፤ የአብርሃም አምላክ የይስሐቅም አምላክ የያዕቆብም አምላክ እግዚአብሔር ወደ እናንተ ላከኝ፤ ይህ ለዘላለሙ ስሜ ነው፤ እስከ ልጅ ልጅ ድረስም መታሰቢያዬ ይህ ነው።

በቁ. 13 ሙሴ ስሙን ቢጠይቁት ማን እንደሚል ነው የጠየቀው። በግብጽ ብዙ አማልክት አሉ። ሁሉም ስም አላቸው። አማልክት በስማቸው ይታወቃሉ። የሙሴ ጥያቄ የሕዝቡን እውቀት የሚወክልና የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔር ስሙን፤ 'ያለና የሚኖር' ብሎ ነው የነገረው። በቤተ ክርስቲያን ነገረ ክርስቶስን እየተማርን ነንና በቅርብ ክርስቶስ 'እኔ ነኝ' እያለ ስለተናገረባቸው ስፍራዎች ስናጠና ከዚህ በመንደርደር ነበር የተመለከትነው። በዚህ ስፍራ እግዚአብሔር ለሙሴ ያለና የሚኖር እኔ ነኝ ብሎ የተናገረው ቃል በዕብራይስጥ፣ **אֲנִי יְהוָה** እኔሁ ይለሁ የሚል ነው። ቃል በቃል ሲተረጎም እኔ የሆንኩት እኔ ማለት ነው። የ1879 ቀዳሚው የአማርኛ ትርጉም፤ 'እኔ ነኝ የምሆን' ይለዋል። «ያለና የሚኖር» ወደ እናንተ ላከኝ ትላለህ በሚለው ውስጥ ያለው 'ያለና የሚኖር' ኤህዬህ የሚለው ነው። **אֲנִי יְהוָה** (ኤህዬህ ሽላካኒ አሌይከም) 'ኤህዬህ ወደ እናንተ ላከኝ' ነው የሚለው።

ይህ ስም ከአጠራሩ ስናጠነው ኅልውናን የሚገልጥ፣ ሕያውነትን፣ ነዋሪነትን፣ መኖርን፣ መገኘትን፣ ዘላለማዊነት፣ ዘላለማዊ ኑባሬን፣ ኹነትን፣ ኅላዌን የሚያሳይ ስም ነው። በቁጥር 15 ላይ፤ 'ይህ

ለዘላለሙ ስሜ ነው' የሚለው የአብርሃም አምላክ፤ የይስሐቅም አምላክ፤ የያዕቆብም አምላክ' የሚለውን ይመስላል። ይልቅስ ይህኛው በብዙ ቦታዎች ተደጋግሞ የተጠቀሰው ነው። ግን ይህም ስም ሳይሆን ይህ አምላክ የማን አምላክ መሆኑን የሚያሳይ መግለጫ ሐረግ ነው። የቃል ኪዳን አምላክነቱን የሚያሳይ አመልካችም ነው። ይህ ያለና የሚኖር የሚለው ስም እዚህ ብቻ ተጠቀሰ እንጂ በመላ አጠራሩ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አይሁድም እንኳ ሲጠሩት አይገኝም። በሌላ ስፍራም እንዲህ አልተጻፈም። እንግዲህ እግዚአብሔርን በስሙ እርሱ ራሱን ባስተዋወቀበት ስም መጥራት ካስፈለገ መጠራት ያለበት ስም ይህ **אֲנִי יְהוָה** ኤህዬህ ወይም **אֲנִי יְהוָה** ገጃጃጃጃ ኤህዬህ አሼር ኤህዬህ የሚለው ስም ነው።

ኤል እና ይህውህ (ይሆዋህ / ያህዌህ)

እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን በማንነቱ፤ ማለትም በአምላክነቱ የተጠቀሰባቸው ሁለት ቃላት ይገኛሉ፤ እነዚህም ኤል እና ይህውህ ናቸው። ይህውህ ያልኩት እንደዚያ ስለሚጠራ ሳይሆን ቀድሞም ይህ ስም አናባቢ የሌለው ስም በመሆኑ ነው። ይህ ስም ባለ አራቱ ፊደላት ስም (tetragrammaton) እየተባለ የሚጠራው ነው። አራቱ ፊደላት **יהוה** ናቸው። ፊደላቱ የድ፣ ሄ፣ ዋ፣ ሄ ናቸው። በድምጻቸው በኛ ፊደላት መንዝረን ከጻፍናቸው የ፣ ሀ፣ ወ፣ ሀ ይሆናሉ። በእንግሊዝኛው ፊደላት አቻቸው ሲጻፉ YHWH ናቸው። አናባቢ በተደረገለት የዕብራይስጥ አጻጻፍ **יהוה** ይሆዋህ ወይም ያህዌህ የሚል አነባብብ አለው።

ይሆዋህ ወይም ያህዌህ እየተባለ የሚጠራው ስም ይህ ነው። ይሆዋህ ወይም ያህዌህ የሚለው አጠራር በአራቱ ተናባቢ ፊደላት አድናይ የሚለው ቃል አናባቢዎች (አ፥አ፥አ) ተጨምረውለት ይአህአውአህ ወይም ያህዌህ ተሰኝቶ ነው። ትክክለኛው አጠራር የቱ ለመሆኑ እርግጠኛ መሆን አይቻልም። ሌሎች ቋንቋዎች ከነዚህ አጠራሮች አንዱን ወይም ሌላውን ወስደው ይጠሩታል። አጥባቂ አይሁድ ጥንትም ዛሬም ይህ ስም ክቡር ስም ስለሆነ መጠራት የለበትም ሲሉ ይህ በተጻፈበት ስፍራ ቃሉን በመለወጥ፣ አድናይ ወይም ሃሼም ይሉታል። ሃሼም ስሙ፣ የእርሱ ስም ወይም መጠሪያው ማለት ነው። ጥንት የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፍት መጽሐፉን በእጃቸው በሚጽፉበት ዘመን ሲጽፉም እንኳ ያንን ስም ሌላ ነገር በጽፋበት መቃ አይጽፉትም፤ ሲጽፉም ተንበርክከው ነው ይባላል። የዚህ ስም ትርጉም ከኤህዬህ ጋር ይቀራረባል፤ ሕያው መሆንን፣ የሕይወት ምንጭነትን ያሳያል።

ኤል ከመጀመሪያው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ፤ ከዘፍ. 1፤፤ ጀምሮ እግዚአብሔር የተገለጠበት ቃል ነው። ነጠላው አጠራር ኤል (**אֵל**) ሲሆን ኤሎሂይም (**אֱלֹהִים**) የብዙ መጠሪያው ነው። ኤል ጌትነትን፣ ገዢነትን፣ አለቅነትን፣ የበላይነትን የሚያመለክት ቃል ነው። ቃሉ ለሰዎችም፣ ለአለቆችም፣ ለአምላክም፣ ለአማልክትም ተጠቅሶአል። እግዚአብሔር የሚለው ቃል በብሉይ ኪዳን ከ7ሺህ ጊዜያት በላይ የተጠቀሰ ሲሆን ይህ ስም የተጠቀሰው በነዚህ ሁለት ቃላት፣ ኤል ወይም ኤሎሂይም እና ያህዌህ ወይም ያህዌህ ነው። ከሁለቱ በብዛት የተጠቀሰው ያህዌህ ነው።

በእነዚህ ሁለት ቃላት፡ ኤል እና ያህዌህ ላይ እየተጨመሩ ድርብ መጠሪያ የተሠራባቸው ሐረጎች ይገኛሉ። እነዚህ ስሞች ሳይሆኑ አንዳንዶቹ የእግዚአብሔርን ባህርያት የሚያሳዩ መግለጫዎች ሲሆኑ ሌሎቹ ጨርሶውኑ የእግዚአብሔር ሳይሆኑ የነገሮች እና የቦታዎች ስሞች ናቸው። እነዚህ የቦታና የነገር ስሞች የተሰጡት ለመታሰቢያ ነው። እነዚህን የእግዚአብሔር ስሞች ያልሆኑ ነገሮችን ነው 'የእግዚአብሔር ስሞች' እያሉ አንዳንድ አስተማሪዎች የሚያስተምሩት። ይህ ስሕተት ነው። እነዚህ አስተማሪዎችና ጸሐፊዎች በአንድ በኩል ትክክለኛውን የእግዚአብሔርን ስም እንደናውቅ በመጣር ሊያሳዩ እየሞከሩ በሌላ ወገን ግን ስሞች ያልሆኑትን ስሞች ብለው ሲያስተምሩ ስሕተት መሆኑን ከቶም ያስተዋሉት አይመስሉም። ጥቂቱን ማየቱ ለጠቅላላው ናሙና ይሆናልና ጥቂቱን በአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሳይለወጡ ወይም ሳይተረጎሙ የተጻፉትን እንይ።

ኤልሻዳይ ስም አይደለም፤ 'እኔ ኤልሻዳይ ነኝ' ነው ያለው እንጂ፡ 'እኔ ኤልሻዳይ እባላለሁ' አላለም። ስም መጠሪያ ነው። ቅጽልና መግለጫ ስም አይደለም። ነኝ ሲልም መሆኑን ወይም የሆነውን ኹነት፡ እዚህ እንደምናየው ሁሉን ቻይነቱን መናገሩ ነው እንጂ ስሙን ማውሳቱ አይደለም። አብራምም የዘጠና ዘጠኝ ዓመት ሰው በሆነ ጊዜ እግዚአብሔር ለአብራም ተገለጠለትና፡- እኔ ኤልሻዳይ ነኝ በፊቴ ተመላለስ፤ ፍጹምም ሁን፤ ዘፍ. 17፡1። ኤልሻዳይ ሁሉን ቻይ ማለት ነው። ሁሉን ቻይ ወይም ሁሉን የሚችል የሚለው ሐረግ በብሉይ ኪዳን በብዙ ቦታዎች ይገኛል፤ ዘፍ. 17፡1፤ 28፡3፤ 35፡11፤ 43፡14፤ 48፡3፤ 49፡25፤ ዘጸ. 6፡3፤ ዘኁ. 24፡4፤ 24፡16፤ ሩት 1፡20፤ 1፡21፤ ኢዮ. 5፡17፤ 6፡4፤ 6፡14፤ 8፡3፤ 8፡5፤ 11፡7፤ 13፡3፤ 15፡25፤ 21፡15፤ 21፡20፤ 22፡3፤ 22፡17፤ 22፡23፤ 22፡25፤ 22፡26፤ ከዝርዝሩ እንደሚታየው ይህ ሐረግ በብዛት የተከማቸው በመጽሐፈ ኢዮብ ነው።

ሻዳይ ወይም ሁሉን የሚችል የሚለው ቅጽል እንዲሁም ኤልሻዳይ ወይም ሁሉን የሚችል አምላክ የሚለው ሐረግ ስም ሳይሆን የድርጊትና የባህርይ ገላጭ ነው፤ ሌሎች የማንነቱን ባህርያት የሚያሳዩ እንደ በሁሉ ቦታ የሚገኝ፤ ወይም ሁሉን የሚያውቅ መሆኑን ከሚገልጡት ሐረጎች ጋር የሚቀራረብ ነው። በዘፍ. 17፡1 ያለው ቃል ፲፱፡፲፱ (አኒይ ኤል ሻዳይ- እኔ ሁሉን የምችል አምላክ ነኝ) የሚል ነው። አገላለጡ የሚያሳየው ስምን ወይም ማንነትን ሳይሆን ምንነትን፡ አድራጊነትን ወይም ባህርይን ነው። ስለዚህ ኤል ሻዳይ ስም ሳይሆን የማንነት ወይም የባህርይ ገላጭ ሐረግ ነው።

ኤልሮኢ አጋር ይናገራት ለነበረው የእግዚአብሔር መልአክ ያወጣቸው ስም ነው፤ በዘፍ. 16፡13 እንዲህ ተጽፎአል፤ እርስዎም ይናገራት የነበረውን የእግዚአብሔርን ስም ኤልሮኢ ብላ ጠራች የሚያየኝን በውኑ እዚህ ደግሞ አየሁትን? ብላለችና። ኤል ይህ የእግዚአብሔር መልአክ እየተባለ በብሉይ ኪዳን በብዙ ቦታዎች የተጠቀሰ መልአክ ተራ መልአክ ሳይሆን ክርስቶስ ሥጋ ከመንሣቱ በፊት የተገለጠበት ማንነት ነው። እዚህም ከአጋር ጋር ባደረገው ንግግር የአንድ መልአክ ወይም መልአክተኛ ሳይሆን የመለኮት ሥልጣን ያለው መሆኑ ይታያል። ዘርሽን እጅግ አበዛለሁ ብሎአልና፤ ይህን ማድረግ ደግሞ የእግዚአብሔር ብቻ ነውና ይህ መልአክ እንዲያው መልአክ ብቻ አይደለም። እርስዎም ይናገራት

የነበረውን የእግዚአብሔርን (ገገገ፣ ያህዌህ) ስም ኤልሮኢ (ንጹግ ንጹግ ገገጽ አታህ ኤል ሮኢይ፤ አንተ አምላክ የምታየው) ብላ ጠራች። እዚህም ስም ሳይሆን ድርጊት ነው የተገለጠው። ማንም የሚያይ በሌለበት ምድረ በዳ የሚያይ አምላክ መሆኑን መናገሩ ነው። ይህ አጋር ማየቱን አስባ ያወጣችለት ስም እንጂ እግዚአብሔር እኔ ኤልሮኢ ነኝ ያለው ስም አይደለም።

ኤልብሪት (ገገገ፣ ንጹግ ኤል ብሪይት) በቀጥታ የተጻፈው በመሳ. 9፡46 ሲሆን የሴኬም ስሞች አምላክ ነው እንጂ የእግዚአብሔር ስም አይደለም። በመሳ. 8፡33 እና 9፡4 ከተጻፈው በኤልብሪት አንድ ነው። እርግጥ ነው ብሪት (ገገገ፣) ማለት ኪዳን ወይም ቃል ኪዳን ማለት ነው። ደግሞም ከዘፍ. 9 ጀምሮ እግዚአብሔር ቃል ኪዳንን ከሰዎች ጋር ተጋብቶአል። ከኖህ፣ ከአብርሃም፣ ይስሐቅ፣ ያዕቆብ፣ ዳዊት፣ ወዘተ ጋር ኪዳን ገብቶአል። ኪዳን የሚገባና ቃሉን የሚጠብቅ አምላክ ነው። ይህ ባህርይ ነው። ግን ስሜ ኤልብሪት ነው አላለም። ሌሎችም ስሙ ኤልብሪት ነው አላሉም።

ከኤል ጋር ከተቆራኙት እኒህን ጥቂቱን ካየን ከያሕዌ ወይም ይሐዋ ጋር የተቆራኙትን ደግሞ እንደላይኛው አንድ ሦስት እንይ።

ያህዌህ ንሲ የመሠዊያ ስም ነው። ዘጸ. 17፡15፤ ሙሴም መሠዊያ ሠራ። ስሙንም ይህዌህ ንሲ ብሎ ጠራው፤ ያህዌህ ንሲ የእግዚአብሔር ስም ሳይሆን የመሠዊያ ስም ነው። መሠዊያውን ነው ሙሴ፡ 'ያህዌህ ንሲ' ብሎ የጠራው። ፡፻፱፡፲ ገገገ፣ ጎጃጃ ጸጋጋጎ፣ ገገገ፣ ገገገ፣ ገገገ፣ (ዋይቤን ሞሼ ሚዝቤካ፤ ዋይቅራ እሸሞው ይህዋህ ኒሲይ) ገንባም ሙሴ መሠዊያን፤ ጠራውም ስሙን ያህዋህ ኒሲይ ብሎ። ሙሴ እጁን ከፍ ያደርግ በነበረ ጊዜ እስራኤል ያሸንፍ ስለነበር እንደ ባንዲራ፡ እንደ ዓላማ ከፍ ያለልን እግዚአብሔር ነው ለማለት ነው መሠዊያ ሠርቶ መሠዊያውን እግዚአብሔር ዓላማዬ ብሎ የሠየመው። በሰላሙ. 7፡12 ሳሙኤል ድንጋይ ተክሎ፡ እስከዛሬ ድረስ እግዚአብሔር ረድቶናል ሲል ያቆመውን ድንጋይ አቤንዔዘር ብሎ እንደጠራው ማለት ነው። አቤንዔዘር የተባለው ድንጋይ ወይም ሐውልት የእግዚአብሔር እርዳታ መታሰቢያ ነው። አቤንዔዘር ቀጥታ ትርጉሙ የዕርዳታ ወይም የረድዔት ዕብን ወይም ድንጋይ ማለት ነው። ይህ ያህዌህ ንሲም ልክ እንደዚያ ነው። መሠዊያ ተሠርቶ ያ መሠዊያ ነው ስም የተሰጠው።

ያህዌ ይርኤ የቦታ ስም ነው፤ አብርሃምም ያንን ቦታ ያህዌ ይርኤ ብሎ ጠራው፤ እስከ ዛሬም ድረስ በእግዚአብሔር ተራራ ይታያል ይባላል። ዘፍ. 22፡14። ያህዌ ይርኤ አብርሃም ይስሐቅን ሊሠዋ የወሰደበትና በፈንታው በጉን ሠውቶ የተመለሰበት ተራራ ወይም ኮረብታ ነው። ቀድሞም ስም ነበረው፤ ሞሪያ የሚባል። እግዚአብሔር ስላየው፡ ለልጁ ፈንታ የሚሆን በግን ስላሳየው ስለመለሰበት ያንን ስፍራ እግዚአብሔር ያያል ብሎ ሰየመው። እግዚአብሔር የሚያይና ፈንታን የሚያዘጋጅ አምላክ ነው? አዎን እውነት ነው። ስሙ ግን ያህዌ ይርኤ አይደለም። ይህ የአንድ ኮረብታ ስም ነው።

ይሐዋ ሻሎም እግዚአብሔር ሰላም (፱፡፲፱ ገገገ፣ - የህዋህ ሻሎም) ይህም እንደ ያህዌህ ንሲ የመሠዊያ ስም ነው። ጌዴዎን

የሠራውን መሠዊያ ነው እንደዚያ ብሎ የጠራው። እግዚአብሔርም፡- ሰላም ለአንተ ይሁን አትፍራ አትሞትም አለው። ጌዴዎንም በዚያ ለእግዚአብሔር መሠዊያ ሠራ። ስሙንም፡- እግዚአብሔር ሰላም ብሎ ጠራው። እርሱም እስከ ዛሬ ድረስ ለአቢዔዝራውያን በምትሆነው በዎፍራ አለ። መሳ. 6፡23-24። ጌዴዎን መሠዊያውን እግዚአብሔር ሰላም ብሎ የጠራው እግዚአብሔር፤ ሰላም ለአንተ ይሁን ያለውን ለመዘከር ሳይሆን አይቀርም። ይህ ቢሆንም ባይሆንም ግን ጌዴዎን እግዚአብሔር ሰላም፤ የህዋህ ሻሎም ያለው መሠዊያውን እንጂ እግዚአብሔርን አይደለም። ይህን የመሠዊያ ስም እንደ እግዚአብሔር ስም አድርጎ ማስተማር ማስተማር ሳይሆን ማደናገር ነው። እግዚአብሔር የሰላም አምላክ ነው? በእርግጥ ነው። ይህ እውነት ተደጋግሞ ተጽፎአል። ይህ ግን የእርሱ ስም አይደለም።

ከላይ የስድስቱን ስሞች ምንነት እንዳየን የሁሉንም ስሞች፤ አሥራ ሁለት ወይም ሠላሳ ወይም ሰባ ብንመለከት ስሞቹ የፈጣሪ ስሞች ወይም መጠሪያዎች ሳይሆኑ የነገሮች ስሞች ሆነው እናገኛለን። ለምሳሌ፡ ኤር. 33፡16 ላይ፤ በዚያም ዘመን ይሁዳ ይድናል ኢየሩሳሌምም ተዘልላ ትቀመጣለች፤ የምትጠራበትም ስም፡- እግዚአብሔር ጽድቃችን ተብሎ ነው። ይላል። ይህ የኢየሩሳሌም ስም እንጂ የእግዚአብሔር ስም አይደለም። ግን 1፡2፡23 ትገጥ። የህዋህ ጽድቁት ተብሎ ከላይ በጠቀስኩት መጽሐፍም ሆነ በሌሎች ስብከቶችም ተደጋግሞ ይደመጣል። በሕዝ. 48፡35 ሕዝቅኤል በራእይ ያያትን ከተማ ስም ሲናገር፤ ከዚያም ቀን ጀምሮ የከተማይቱ ስም፤ እግዚአብሔር በዚያ አለ ተብሎ ይጠራል። እግዚአብሔር በዚያ አለ የሚለው ስም ፱፡፲፭ ትገጥ። የህዋህ ሻማ ወይም ያህዌ ሻማ የሚለው ነው። ይህንንም የሰፍራ ስም እንደ እግዚአብሔር ስም አድርገው ሆዳችን እስኪቆዘር ሰብከውናል። የከተማይቱ ስም ተብሎ በግልጽ ተጽፎ ሳለ፤ ለምን የእግዚአብሔር ስም አድርገው እንደሚሰብኩ ማወቅ ቀርቶ መገመት እንኳን አልቻልንም። ይህ ጥሬ ስሕተት ነው። እነዚህ የቦታ ስሞች ያለዚያም የባህርይው መግለጫዎች ናቸው። እግዚአብሔር በከተማዋ አለ? አዎን፤ አለ። ግን፤ 'እግዚአብሔር በዚያ አለ' የእግዚአብሔር ስም አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ፍቅር ነው ሲል ባህርይውን መናገሩ ነው። እግዚአብሔር ስሙ ፍቅር ይባላል አላለም፤ ስሙ አይደለም። እነዚህን ሁሉ እያጠራቀሙ ነው አንዳንዶች ስሞቹን 365 ያደረጉት።

ይህ ማለት እግዚአብሔር ስም የለውም ማለት አይደለም። እርሱ ራሱ ስለ ስሙ ተናግሮአል። ያዕቆብ በጳጉሌል ይታገለው የነበረውን ሰውም እግዚአብሔርም ተብሎ የተገለጠውን ስሙን ጠይቆ ነበር፤ ያዕቆብም፡- ስምህን ንገረኝ ብሎ ጠየቀው። እርሱም፡- ስሜን ለምን ትጠይቃለህ? አለው። በዚያም ስፍራ ባረከው። ያዕቆብም፡- እግዚአብሔርን ፊት ለፊት አየሁ፤ ሰውነቴም ድና ቀረኝ ሲል የዚያን ቦታ ስም ጳጉሌል ብሎ ጠራው። ዘፍ. 32፡29-30። ኋላ ለሙሴ ተገልጦ ስሙን፤ ያለና የሚኖር ብሎ በገለጠለት ስፍራ፤ እግዚአብሔርም መሴን፡- «ያለና የሚኖር» እኔ ነኝ አለው፤ እንዲህ ለእስራኤል ልጆች፡- «ያለና የሚኖር» ወደ እናንተ ላከኝ ትላለህ አለው። እግዚአብሔርም ደግሞ መሴን አለው፡- ለእስራኤል ልጆች እንዲህ ትላለህ፡- የአባቶቻችሁ አምላክ፤ የአብርሃም አምላክ የይስሐቅም አምላክ የያዕቆብም አምላክ እግዚአብሔር ወደ እናንተ ላከኝ፤ ይህ ለዘላለሙ ስሜ ነው፤ እስከ ልጅ ልጅ ድረስም

መታሰቢያዬ ይህ ነው። ዘጸ. 3፡14-15። ስም መጠሪያና መታወቂያ፤ መታሰቢያና መዘከሪያ፤ መወከያም ነው። ይህ ቀደም ሲል የተመለከተው ስም ከዚህ ስፍራ ሌላ እንደ ስም አልተጠቀሰም። ከዚህ በኋላም ከዚያ በፊት እንደነበረው ኤል እና ያህዌ እየተሰኘ ነው የተጠራው።

ለአብርሃምም ለይስሐቅም ለያዕቆብም ሁሉን እንደሚችል አምላክ ተገለጥሁ፤ ነገር ግን ስሜ እግዚአብሔር አልታወቀላቸውም ነበር። ዘጸ. 6፡3። እዚህ ስሜ እግዚአብሔር የሚለው ስሜ ይሐዋ የሚለው ነው። እኔ እግዚአብሔር ነኝ ስሜ ይህ ነው፤ ክብሬን ለሌላ፤ ምስጋናዬንም ለተቀረጹ ምስሎች አልሰጥም። ኢሳ. 42፡8። እዚህም እግዚአብሔር የተሰኘው ይሐዋ ነው። የብሉይ ኪዳን አይሁድ ይህን ስም ለመጻፍም ለመጥራትም እንደ ዘመናችን አይፈሩም ነበር። ከምርኮ በኋላና እስከዚህም ዘመን ግን አይጠሩትም።

ዐቢይ ሆኖ መታየት ያለበት የተጠራበት ስም ሳይሆን በዚያ ስም የተጠራው አካል ማንነት ነው። ማንነት ከስም ይበልጣልም፤ ይቀድማልም። ስም የአካሉ መጠሪያና መታወቂያ ነው። ከአካሉ ተለይቶ ስም አንዳችም አያደርግም። ከግንኙነትም ተለይቶ ስም ትርጉም የለውም። አባታችን ሆይ በሰማያት የምትኖር፤ ስምህ ይቀደስ . . . ። ስምህ ይቀደስ ከመባሉ በፊት አባታችን ሆይ የሚያሰኝ ግንኙነት መኖር አለበት። ግንኙነቱ ከኖረ አባታችንን አባታችን፤ ወይም አባ አባት፤ ወይም ጌታ፤ ወይም እግዚአብሔር ወይም ያህዌ ወይም ባህርያቱን በሚገልጡት ሐረጎች መጥራት አይከብድም። ግንኙነቱ በስፍራው ነዋ። በእርሱ የታወቅን ነን፤ እርሱንም እናውቀዋለን። አባ አባት ብለን የምንጮኸበትን የልጅነት መንፈስ ተቀብላችሁ እንጂ እንደገና ለፍርሃት የባርነትን መንፈስ አልተቀብላችሁምና። ሮሜ 8፡15። በመግቢያው ላይ ያየውን ሰባኪ፤ 'እባክህ፤ አባቴ በልና ከዚያ የምትለውን በለው!' እንዳለው ሰው ነው። አይሁድ በብሉይ ኪዳን ዘመን የእግዚአብሔርን ስም ያህዌም ይሁን ኤሎሂም ለመጥራትና ለመጻፍ አይሳቀዱም። ከምርኮ በኋላና እስከዚህም ዘመን ግን አይጠሩትም። ይህ የግንኙነት ጉዳይ ነው። ሥጋ ለብሶ በመጣው አምላክ፤ በሥጋ በተገለጠው በክርስቶስ በኩል ግንኙነትን ከመሠረትን እርሱን ለመጥራት ብቻ አይደለም ወደ እርሱ ለመቅረብም በሩ ተከፍቶልናል። በአዲሱ ኪዳን ግን ግንኙነት ለዘለቄታው ተለወጠና አባት አልነው። አባት ሆነን። ለተቀበሉት ሁሉ ግን፤ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው። ዮሐ. 1፡12።

እግዚአብሔር በብዙ ባህርያቱና በተለያዩ መጠሪያ ስሞች ሊታወቅ ይችላል። እግዚአብሔርን ምንም ቋንቋ ጨርሶ፤ ጠንቅቆ ገልጦ አይጨርሰውም። እግዚአብሔር የሚለው ቃል የሚገልጠው መግለጫ ግን ለመረዳታችን በቂ ነው። እነዚህን 12 ወይም 365 ስሞች የማወቃችን ቴክኒካዊ መረዳት የሚረዳን ጥቂት ነው። አባቴ ብለን መጥራታችንና በልጁ በኩል ልጆች መሆናችን ግን በምንም የማይለወጥ ግንኙነት ነው። እግዚአብሔር ከባለቤቱ ስም ይልቅ ከስሙ ባለቤት ጋር ግንኙነታችንን ያስምረው። አሜን።

ዘላለም መንግሥቱ ezralit@gmail.com

© January 2017 (፪ሺህ ፱ ዓመተ ምሕረት)

የይሖዋ ምስክሮች ግልብ ስሕተቶች

፪፻፶፭ ዓ.ም. ለዓለም አቀፍ የግሪክ ቃላት መግለጫ

ክፍል ሦስት

ወንጌልን እንድናካፍላቸው እቤታችን ድረስ መጥተው በሬቸንን የሚያንኳኑ የይሖዋ ምስክሮች ነን የሚሉ ሰዎች ያልዳኑ ሰዎች መሆናቸው ገብቶን ተቀብለን ያወቅነውን እውነት ለማካፈል ተዘጋጅተንና ዕድሉን ተጠቅመን እናውቃለን? ምናልባት ወንጌልን ለመስማት የሚኖራቸው ዕድል ያ ብቻ ሊሆን እንደሚችል አስበን እናውቃለን? በነዚህ ጥያቄዎች ነው ይህንን ተከታታይ ትምህርት የጀመርነው። እንቀጥላለን። ይህ ክፍል ሦስት ነው። ባለፈው ክፍል ኢየሱስን ሚካኤል ነው ስለሚሉበት ስሕተት እና ኢየሱስ ዘላለማዊ ስለመሆኑ ተመልክተን ነበር። ስለ ኢየሱስ ዘላለማዊነት ስንመለከት ዮሐ. 1፡1-2ን ተመልክተን ነበር። እዚህም እንቀጥለዋለን።

ቃል እግዚአብሔር ነበረ ወይስ እንደ አምላክ ያለ?

ዮሐ. 1፡1ን ካነሣን ስለ ብልሹው የዋችታወር አዲስ ዓለም ትርጉምም አይተን እንለፍ።

አዓት = በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም ከአምላክ ጋር ነበር፤ ቃልም አምላክ* ነበር። 2 እሱም በመጀመሪያ ከአምላክ ጋር ነበር።

'ቃልም አምላክ* ነበር' ለሚለው የተሰጠው የግርጌ ማስታወሻ እንዲህ ይላል፤ 'እንደ አምላክ ያለ፤ የመለኮትነት ባሕርይ የተላበሰ፤

ከተጨማሪው መረጃ ላይ 3ኛውን ርዕስ ተመልከት።' ይላል። ይህኛው ደግሞ፤ 'ወይም መለኮት' በማለት ይተረጎማል።

እንደ አምላክ ያለ ማለት አምላክ የሚመስል ግን ያይደለ ማለት ነው። ተበላሽቶ ከተተረጎመው ከእንግሊዝኛው ትርጉም ነው የተመለሰው። የእንግሊዝኛው καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. 'እግዚአብሔር ነበረ ቃልም' ወይም ቃልም እግዚአብሔር ነበረ የሚለውን፤ the Word was a god ብሎ ነው የተተረጎመው። ቃልም ምን ነበረ? ዮሐ. 1፡1 ቃል እግዚአብሔር ነበረ።

በመጀመሪያ የሚለው ቃል መቼ ነው? ባለፈው እንደተመለከትነው፤ በቁጥር አንድ ያለው በመጀመሪያ የሚለው ቃል (Ἐν ἀρχῇ) እና በቁጥር ሁለት ያለው ይኸው ቃል አንድ ናቸው። 'በመጀመሪያው ቃል ነበረ' በሚለው መጀመሪያ እና 'ይህ በመጀመሪያው በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ' በሚለው መጀመሪያ መካከል ልዩነት የለም። መጀመሪያ መቼ ነው? መጀመሪያ ከዘመን በፊት ነው። ዘላለም ነው። ቃል እግዚአብሔር ከነበረ፤ በእነርሱ ትርጉም አምላክ ከነበረ፤ ከአምላክ ባህርያት አንዱ ዘላለማዊነት ነውና ኢየሱስ ወይም ቃል ወይ ዘላለማዊ አምላክ ነው ወይም አምላክ አይደለም። አምላክ ከሆነ የዋችታወር ተከታዮች ሁለት አማልክት ያመልካሉ ማለት ነው። ይህንን ስሕተት ለመሰወር ሲሉ ነው እግዚአብሔርን ይሖዋ ኢየሱስን አምላክ ወይም እንደ አምላክ ያለ የሚሉት።

የዋችታወር ሰዎች ክርስቲያኖችን ሦስት አማልክት እንደሚያመልኩ አድርገው ይከስሳሉ። ተመሳሳይ ጥያቄ እነርሱን መጠየቅ ይቻላል። ለመሆኑ ስንት አምላክ ነው ያለው? ይሖዋ አምላክ ከሆነ፤ ኢየሱስም አምላክ ከሆነ ሁለት ናቸው ማለት ነው፤ አይደል? ይህ ከሆነ የአንድ ሳይሆን የሁለት አማልክት አምላኪዎች ናቸው። ካልሆነ ደግሞ እነዚህ አማልክት ልዩነታቸው ምንድነው? ከአምላክ ባሕርያት አንዱ ዘላለማዊነት ከሆነ አምላክ ጅማራ አለው ወይ? ከኖረው እንዴት አምላክ ይሆናል? አምላክስ አምላክን ሊፈጥር ይችላል ወይ? እንደምን? ከተፈጠረ ሆኖ ፍጡር የሆነ አምላክ ምኑን አምላክ ሆነው?

የዋችታወር ትርጉም ኢየሱስን ከአምላክ ያነሰ አምላክ ሲያደርግ ሁለት አማልክትን የሚያመልኩ መሆናቸውን ማረጋገጡ ነው። ኢየሱስ አምላክ ከሆነ ፍጡር አይደለም። አምላክ ከሆነም ፍጡር ሊሆን አይችልም። አምላክ ማለት ምን ማለት ነው ብለው እንደሚተረጎሙ መጠየቅ አስፈላጊ ነው። ትርጉማቸው እርስ በእርሱ የሚጋጭ ስለሚሆን ስሕተታቸውን ለማየት ይችላሉ።

የዋችታወር ተከታዮች ኢየሱስ ቀድሞ መልአኩ ሚካኤል ኖሮ ኋላ ሰው የሆነ ነው እንጂ በሥጋ የተገለጠ አምላክ አይደለም ነው የሚሉትና ይህን ጥግስ ባላቸው መሣሪያ ሁሉ ነው የሚዋጉት። ኢየሱስ ሚካኤል ከነበረ ፍጡር እና ከመላእክት አለቆች አንዱ ብቻ

ነው። እርሱ አምላክ ከሆኑ ሌሎች የመላእክት አለቆችም አማልክት ናቸው ሊባል ነው። ከሆነ ብዙ አማልክት መኖራቸውን የዋችታወር ሰዎች ይቀበላሉ ማለት ነው። ኢየሱስ ሚካኤል ከነበረ መልአኩ ኢየሱስ እንጂ አምላኩ ኢየሱስ ሊሆን አይችልም። ከሆነ ኢየሱስ መልአክም፣ አምላክም፣ ሰውም ነው ማለት ነው። አይደለም።

የዋችታወር ትርጉም፡ 'ቃልም አምላክ ነበር' የሚለውን አተረጓጎማቸውን ትክክለኛ ለማስመሰል አደናጋሪ ማምታቻዎች ያቀርባሉ። አንዳንዴ ከእኛ ትርጉሞች ጋርም ጨዋታ ይጀምራሉ። ለምሳሌ፡

የሥላሴ አማኞች ብዙውን ጊዜ አላግባብ ከሚጠቅሟቸው ጥቅሶች አንዱ የሆነውን ዮሐንስ 1፡1ን እንደ ምሳሌ እንመልከት። በአዲሱ መደበኛ ትርጉም ይህ ጥቅስ እንዲህ ይላል፡- “በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም ከእግዚአብሔር [ግሪክኛ፡ *ጥን ቴላጎ*] ጋር ነበረ፤ ቃልም እግዚአብሔር [ግሪክኛ፡ *ቴላጎ*] ነበረ።” በዚህ ጥቅስ ላይ *ቴላጎ* (አምላክ) የሚለው የግሪክኛ ስም በሁለት መንገዶች ተቀምጧል። ከመጀመሪያው ስም በፊት *ጥን* የሚል የግሪክኛ ጠቃሽ አመልካች ገብቷል፤ በመሆኑም በዚህ ቦታ ላይ *ቴላጎ* የሚለው ቃል ሁሉን ቻይ የሆነውን አምላክ ያመለክታል። ከሁለተኛው ስም በፊት ግን ምንም ዓይነት ጠቃሽ አመልካች አልገባም። እዚህ ቦታ ላይ ጠቃሽ አመልካች ያልገባው በስህተት ነው?²

የዋችታወር ሰዎች እንዲህ ያለውን በክርስቲያኖች እጅ የሚገኙ ትርጉሞችን ማስረጃ አድርጎ በማቅረብ የማደናገር አባዜ አለባቸው። እዚህ የተጠቀሰው መደበኛ ትርጉም ለተራ አንባቢ እነርሱን የሚደግፍ አድርገው ወይም አስመስለው ለማቅረብ የጣሩበት ጥረት ነው። መደበኛ ትርጉም እግዚአብሔር የሚለው ስም ላይ ከልክ ያለፈ ትኩረት በማድረግ መከፋፈሉ ለዚህ ያመቻቸው መስሎአቸዋል።

ይህንን ማደናገሪያ በእንግሊዝኛ ትርጉማቸው በጣም ቆምረውበታል። ለምሳሌ፡ የዋችታወር ድርጅት ከተመሠረተበት ጊዜ ጀምሮ እስከ 1915 ድረስ ይጠቀሙ የነበረው የ1611ዱን King James Version የእንግሊዝኛ መጽሐፍ ቅዱስ ነበር። ትርጉሞች እንደ ዛሬው እንደ አሸን ሳይፈሉ በእንግሊዝኛው መጽሐፍ ቅዱስ ከKJV ቀጥሎ ተወዳጅ የሆነው መጽሐፍ ቅዱስ በ1901 የታተመው ASV የተባለው ነው። ይህ ትርጉም በKJV ትርጉም ላይ በቂ የአሮጌ ቃላት ለውጦች ያደረገ ብቻ ሳይሆን በብሉይ ኪዳን 6፻ሺህ 823 ጊዜ የተጠቀሰውን ይሖዋ የሚለውን ስም የተጠቀመ ትርጉም ነው። በ1960ዎቹ የራሳቸውን አዓት እስኪያሳትሙ ይጠቀሙ የነበረው ይህንን ትርጉም ነበር። በ1944 የዋችታወር ማኅበር የASVን የህትመት ሰሌዳ (plate) ወይም በዘመናዊው ቋንቋ የማሳተም መብት ዝዝትና የራሳቸው ንብረት በማድረግ ተጠቀሙበት። ችግሩ ግን ASV በአዲስ ኪዳን ውስጥ አንድም ጊዜ ይሖዋ የሚል ቃል አልተጠቀመም። አሁን ባለቤት በሆኑበት መጽሐፍ ውስጥ ግን

በአዲስ ኪዳንም ይሖዋ የሚል የመሰላቸውን ቦታዎች ሁሉ ለውጠው ይሖዋ የሚል ስም 237 ጊዜ ጽፈዋል። ሌሎችንም የመቀነስ፣ የመጨመርና የማጣመም ሥራቸውን አካሂደውባቸዋል።

በ1901 የታተመው ASV ዮሐ. 1፡1ን In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God. ብሎ ነው የተረጎመው። የ2013 እትም የእንግሊዝኛው ደግሞ In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was a god. ይለዋል። a god ለሚለው የግርጌ ማስታወሻ፡ was divine ይላል። በአማርኛው ትርጉማቸው፡ 'እንደ አምላክ ያለ፣ የመለኮትነት ባሕርይ የተላበሰ' ያሉት ማለት ነው።

ከላይ እንዳየነው ዮሐ. 1፡1ን ከመደበኛ ትርጉም ጋር በማነባበር ሊያቀርቡ የሞከሩበት አካሄድ አሳች ስለመሆኑ እንድንመለከት እወድዳለሁ። ባለፈው በክፍል ሁለት ለመመልከት እንደጀመርነው ዮሐ. 1፡1-2 በመጀመሪያው ቃል ነበረ፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፤ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ። ይህ በመጀመሪያው በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ። የሚለውን፣ በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም ከአምላክ ጋር ነበር፤ ቃልም አምላክ ('እንደ አምላክ ያለ፣ የመለኮትነት ባሕርይ የተላበሰ') ነበር። እሱም በመጀመሪያ ከአምላክ ጋር ነበር። ብለውታል።

ከላይ በጠቀስኩት የመጠበቂያ ግንብ ጽሑፋቸው (ጽርፍባልድ ሮበርትስን እና ጄምስ ሂዩት የተባሉ የግሪክ ምሑራንን በመጥቀስ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ (καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.) የሚለውን ውድቅ ሊያደርጉ ጥረዋል። ሮበርትስን ሲጠቀስ፡

ሮበርትስን እንደተናገሩት የአንድ ዓረፍተ ነገር ባለቤትም ሆነ ተሳቢው ጠቃሽ አመልካች ካላቸው “ሁለቱም የታወቁ፣ አንድ ዓይነትና ምንም ልዩነት የሌላቸው ናቸው፤ እንዲሁም አንዱ ሌላውን ሊተካና ሊወክል ይችላል። ሮበርትስን ማቴዎስ 13፡38ን እንደ ምሳሌ ይጠቅሳሉ፤ ጥቅሱ በአዲሱ መደበኛ ትርጉም “ዕርሻውም [በግሪክኛ፡ *ሆ አግሮጎ*] ይህ ዓለም [በግሪክኛ፡ *ሆ ኮሰምጎ*] ነው” ይላል። ከሰዋሰው ሕግ አንጻር ይህን ዓረፍተ ነገር ‘ይህ ዓለም ዕርሻው ነው’ ብሎ ማስቀመጥም ይቻላል።”³

በማለት ሊፈታ ይሞክራል። በማቴ. 1፡38 ያለው ὁ δὲ ἄγρός ἐστίν ὁ κόσμος የእነርሱም ትርጉም the field is the world ነው የሚለው። የአማርኛ ትርጉማቸውም፡ 'እርሻው ዓለም ነው' ነው የሚለው። ሊያምታቱ የሚሞክሩት ይህ ሰ 'ሆ' የሚለው አመልካች በእንግሊዝኛ definite article የሚባለው (the) ነው። በቀጥታ ቢተረጎሙት፡ 'እርሻውም ዓለሙ ነው' ማለት ነበረባቸው። ወይም እርሻውም ይህ ዓለም ነው ማለት

² መጠበቂያ ግንብ 4/ህ/2009 ገጽ 18-19።

³ አላይ የተጠቀሰው።

ነበረባቸው። ይህን አላደረጉም። ተመሳሳይ ጨዋታ ግን በዮሐ. 1፡1 ላይ ሊጫወቱ ይሞክራሉ። ጄምስ ሂዩትን በመጥቀስ

ሂደት ሐሳባቸውን በምሳሌ ለማስረዳት “አምላክ ብርሃን ነው” የሚለውን ሀሳብ 1:5ን ይጠቅሳሉ። እዚህ ጥቅስ ላይ ያለው “አምላክ” በግሪክኛ ሆ ቴሌስ ሲሆን ጠቃሽ አመልካች አለው። ይሁን እንጂ “ብርሃን” ተብሎ የተተረጎመው ፎስ የሚለው የግሪክኛ ቃል ጠቃሽ አመልካች አልገባለትም። ሂደት አንዲህ ብለዋል፦ “ምንጊዜም ቢሆን አንድ ሰው፣ . . . አምላክ ብርሃን እንደሆነ መናገር ይችላል፤ ብርሃን አምላክ አንደሆነ መናገር የሚቻለው ግን ሁልጊዜ አይደለም።” ሌሎች ምሳሌዎችንም “አምላክ መንፈስ ነው” በሚለው በዮሐንስ 4:24 ላይ እና “አምላክ ፍቅር ነው” በሚለው በዮሐንስ 4:16 ላይ ማግኘት ይቻላል። በሁለቱም ጥቅሶች ላይ የዓረፍተ ነገሩ ባለቤት ጠቃሽ አመልካች ያለው ሲሆን “መንፈስ” እና “ፍቅር” የሚሉት ተሳቢዎች ግን ጠቃሽ አመልካች አልገባላቸውም። ስለዚህ የዓረፍተ ነገሮቹ ባለቤትና ተሳቢዎቹ እርስ በርስ ሊተካኩ አይችሉም። እነዚህ ጥቅሶች “መንፈስ አምላክ ነው” ወይም “ፍቅር አምላክ ነው” ተብለው ሊቀመጡ አይችሉም። ⁴

እዚህ ከተጠቀሱት አንዱን 1ዮሐ. 1፡5ን ብናይ ዕ ፀጻዊ ዋጅ የሚለውን ከዮሐ. 1፡1 ጋር ሊያመሳስሉ መሞከራቸው ስሕተት ነው። ይህ እግዚአብሔር ብርሃን ነው የሚለው ቃል ብርሃን ለሚለው አመልካች ማስገባት የለበትም። እግዚአብሔር ብርሃኑ ነው መባል የለበትም። ሌሎቹም ተመሳሳይ ናቸው። ወደ ዮሐ. 1፡1 ስንመጣ ግን ቃልም እግዚአብሔር ነበረ የሚለው በግሪክ፡ 'Ὁ ἄρχῆ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. የተሰመረበት καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. የሚለው ነው። በቀጥታ ቃል በቃል ሲተረጎም፡ 'ደግሞም እግዚአብሔር ነበረ ቃል' የሚል ነው። እዚህ ይህ ዕ 'ሆ' የሚለው አመልካች ያለው በእግዚአብሔር ላይ ሳይሆን በቃል ላይ ነው። ስለዚህ በዚህ ዐረፍተ ነገር ወይም ሐረግ ውስጥ የዐረፍተ ነገሩ ባለቤት 'ቃል' የተባለው ነው። በተገቢ አጻጻፍ ሲጻፍ ቃሉም እግዚአብሔር ነው። ወይም ቃልም እግዚአብሔር ነው። በእንግሊዝኛው ሲጻፍም፡ the Word was God የሚለው አጻጻፍ ትክክለኛው ነው።

የኢ. 1፡1ን በተመለከተ ይህ የዮሐንስ አጻጻፍ የሐንስ የሚናገረው ስለ ሁለተኛ አምላክ እንዳልሆነ ከቃሉ ሊቃውንት ሁለቱ እንዲህ ጽፈዋል፤

"... and the Word was God" and not "and God was the word." This is because if there is only one definite article ("ho"="the") in a clause where two nouns are in the nominative ("subject") form ("theos" and "logos"), then the noun with the definite article ("ho"="the") is the subject. In this case "ho logos" means that "the word" is the subject of

the clause. Therefore, " . . . *the Word was God*" is the correct translation and not "God was the Word."⁵

እግዚአብሔር በተጠቀሰባቸው የግሪክ አዲስ ኪዳን ስፍራዎች ሁሉ ዕ 'ሆ' የሚለው አመልካች ሁሌም አይገባም። እና ባልገባቸው ቦታዎች ያ አምላክ አናሳው አምላክ ነው ማለት ነው? አይደለም። ለምሳሌ በዮሐ. 1፥18 እግዚአብሔርን ያየው አጌ፣ ሰንኳ የለም፤ ይላል። Θενον ουδεις εώρακε πωποτε. እዚህ የተጠቀሰው እግዚአብሔር አመልካቹ ስለሌለው እግዚአብሔር አይደለም ማለት ነው? አይደለም።

በአንድ እግዚአብሔር ለሚያምነው የሐንሰ በዮሐ. 1፡1-2 እግዚአብሔር የሚለው ቃል ሦስቴ ሲጻፍ ሦስተኛው ያው አንዱ አምላክ እንድጂ አዲስና አናሳ አምላክ አይደለም። የዋችታው ተከታዮች ኢየሱስን አምላክ (አናሳ አምላክ) ማለታቸው ከአንድ በላይ አማልክት መኖራቸውን መቀበላቸው ነውና ይህ ስሐተት ነው። በመጀመሪያ ከአምላክ ጋር የነበረ አምላክ ከኖረ አማልክትን ማስተማራቸው ነው። ይሐዋ ብቻውን ኃይል አምላክ ነው ኢየሱስ ግን አናሳና ፍጡር አምላክ ነው ብለው ቢያስተምሩም ከውስብስቡ ሊወጡ አይችሉም። በኢሳ. 10፡20-21 እና ኤር. 32፡18 እግዚአብሔር (ያህዌህ) ኃይል አምላክ እንደተባለ ኢየሱስም በኢሳ. 9፡6 ኃይል አምላክ ተብሎአል። ዮሐ. 1፡1ን የጻፈው የሐንሰ አይሁዳዊ ነው። አይሁድ ደግሞ አንድ አምላክ እንጂ አማልክት እንዳሉ አያምኑምና የሐንሰ እዚህ የጻፈው ሌላ ሁለተኛ አምላክ ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ ለማለት አይደለም። በጠቅላላው በየሐንሰ ወንጌል እንደምናገኘው ግን ኢየሱስ የሥላሴ አንዱ አካል፣ በሥጋ የተገለጠው አምላክ መሆኑን ማሳየቱ ነው።

የሐንሰ ይህንን የቃልን በሥጋ መገለጥ ነው የሚነግረን። የሐ. 1፡14 ቃልም ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተመልቶ በእኛ አደረ፤ አንድ ልጅም ከአባቱ ዘንድ እንዳለው ክብር የሆነው ክብሩን አየን። ይላል። የዋችታወር ትርጉም ይህንንም ሲያጣምም፤ አንድ ልጅም ከአባቱ ዘንድ እንዳለው ክብር የሆነው ክብሩን አየን። የሚለውን፤ አንድያ ልጅ ከአባቱ እንደሚገኘው ክብር ያለ ክብሩን አየን፤ ብሎታል። የዚህ የዋችታወር ትርጉም መጽሐፍ ጠማማነት ፍጻሜው የሌለው ነው።

⁵ Chapman, Benjamin and Shogren, Gary S. (1994). Greek New Testament Insert. 2nd ed., revised. Quakertown, PA: Stylus Publishing. (electronic edition). λςJ. P. Luow, Greek-English Lexicon of the New Testament: Based on Semantic Domains, New York: United Bible Societies, p. 592. (electronic edition of the 2nd ed.)

⁴ እሳይ የተጠቀሰው።

አስደንጋጭ ትርጉም (አዲስ ዓለም ትርጉም)

የዋችታወርን አዲስ ዓለም ትርጉም የተረጎሙት ሰዎች የምንጭ ቋንቋ ምሑራን አለመሆናቸው እንዳይታወቅ የተርጓሚዎቹ ማንነት ተደብቆ የኖረ ነው። የቋንቋዎቹ ሊቃውንት የሆኑ ሰዎች ግን ይህን የዋችታወር ትርጉም መርምረው የሰጡት አስተያየት ይህን ይመስላል፤

- አስደንጋጭ የስሐተት ትርጉም (mistranslation)፤ ጎጂና አሳች፤ የይሖዋ ምስክሮች ይህንን ትርጉም በእውነት የሚቀበሉት ከሆኑ የብዙ አማልክት አምላኪዎች መሆናቸውን መቀበላቸው ነው። Dr. Bruce M. Metzger, professor of New Testament at Princeton University.
- አዲስ ኪዳንን እንዲህ አድርጎ የሚተረጎም ሃይማኖት ምሑራዊ ኢተዓማኒነትን የተሞላ መሆኑ በግልጽ የሚታይ ነው። Dr. William Barclay (ታዋቂ የግሪክ ቋንቋ ሊቅ)።
- ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው ይህ (የአዲስ ዓለም) ትርጉም መጽሐፍ ቅዱስ እንዴት መተርጎም እንደሌለበት አንጻባራቂ ምሳሌ ነው። British scholar H.H. Rowley.
- ዘግናኝ የተሳሳተ ትርጉም (mistranslation)፤ የተሳሳተ ብቻ ሳይሆን የክሊ. 1፡17 ቃልም አምላክ (a god) ብሎ መተርጎም ምሑራዊ ያለመሆን ብቻ ሳይሆን አመክንዮአዊ ያለመሆንም ነው። Dr. Julius Mantey, author of A Manual Grammar of the Greek New Testament.⁶

ማጣመምና መለወጥ

ይህ የዋችታወር አዲስ ዓለም ትርጉም እንዴት ቃላትን እንደሚቀንስና እንደሚያጎድል፤ እንደሚጨምርና እንደሚቀጥል፤ እንደሚያጣምምና እንደሚቆለምም ባለፉት ሁለት ክፍሎች ጥቂት ተመልክተናል። ዋችታወር የኢየሱስን ማንነት ለመለወጥ ከሚያደርጋቸው ሽሮች ጥቂት ጨምረን እንመልከት።

የተባረከው አምላክ

ሮሜ. 9፡5 አባቶችም ለእነርሱ ናቸውና፤ ከእነርሱም ክርስቶስ በሥጋ መጣ፤ **እርሱም** ከሁሉ በላይ ሆኖ ለዘላለም የተባረከ አምላክ ነው፤ አሜን።

እዚህ እርሱ የተባለው ማን ነው? እርሱ የሚለው ቃል ከዚያ በፊት የተጠቀሰው ባለቤት ነው። ያም ክርስቶስ ነው። ይህ ሐረግ እርሱም የሚለው ክርስቶስን ነው። 'ክርስቶስ በሥጋ መጣ' ካለ በኋላ፤ 'እርሱም' የሚለው ይህን በሥጋ የመጣውን ክርስቶስን ነው። ይህ ክርስቶስ ከሁሉ በላይ ሆኖ ለዘላለም የተባረከ አምላክ ነው።

የዋችታወር አዓት ይህን ጥቅስ እንዲህ ተርጉሞታል፤ አባቶችም የእነሱ ናቸው፤ ክርስቶስም በሥጋ የተገኘው ከእነሱ ነው። የሁሉ የበላይ የሆነው **አምላክ** ለዘላለም የተባረከ ይሁን። አሜን።

እርሱም የሚለውን ፍቀው አጥፍተውታል። 'ከእነርሱም ክርስቶስ በሥጋ መጣ፤ **እርሱም** . . . ' ማነው እርሱ? ክርስቶስ። የክርስቶስን የበላይነትና አምላክነት ለማጥፋት እርሱም የሚለው መጥፋት ኖረበት። ግሪኩ እንዲህ ይላል፤ ὢν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, **ὁ ὢν** ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἄμην. ይህን እርሱም የሚለውን ቃል ለማስተካከል ፍቀው ሲያጠፉ የእግዚአብሔርን ቃል እንዳሻቸው ሊቀንሱ ሥልጣን እንዳላቸው አድርገው ራሳቸውን በመቁጠራቸው ነው።

የጌታን ሥም የሚጠራ

ሌላ አንድ ልጩምር። ሮሜ 10፡13 **የጌታን** ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና ይላል። አዓት ደግሞ “የይሖዋን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና።” ብሎታል። ጌታ የሚለውን የግሪክ ቃል ብዙ ጊዜ ሲተረጎሙት ጌታ እያሉ ነው። ለነገሩ እነርሱ 237 ጊዜ አስገቡት እንጂ ይሖዋ የሚል ቃል በአዲስ ኪዳን ውስጥ ጨርሰም የለም። በዚህ ቦታ ጌታ የሚለውን ይሖዋ ብለውታል። ለምን ቢባል ይህ ስም ስለ ኢየሱስ አይናገርም ለማለት። ቃሉን በዐውዱ ብናየው እዚህ፤ 'ጌታ' የተባለው ከላይ በቁ. 9፤ 'ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ በአፍህ ብትመስክር' የተባለለት እንጂ ሌላ አይደለም። በሐዋ. 2፡21 እና 36 ይህ ስሙ ተጠርቶ የሚዳንበት ጌታ፤ ጌታም ክርስቶስም የሆነው ኢየሱስ መሆኑን ጴጥሮስ በበዓለ ኅምሳ ቀን በግልጽ ሰብኮታል። በኢዩ. 2፡32 የይሖዋን ስም የሚጠራ ይድናል ተብሎ ተጽፎአል። እዚህ የሚያድነው የጌታ ስም ከሆነ ኢየሱስ ይሖዋ ነው ማለት ነው።

⁶ ምንጭ፤ <http://www.bible.ca/jw-NWT.htm>

እውነት እልሃለሁ ዛሬ፥ ወይስ እውነት እልሃለሁ፥ ዛሬ . . .

ሉቃ. 23፥43 ኢየሱስም፦ እውነት እልሃለሁ፥ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ አለው።

አዓት = እሱም “እውነት እልሃለሁ ዛሬ፥ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ” አለው።

ይህንን እዚህ የተደረገውን ማጭበርበር ካለጤንነው አናገኘውም። የተለወጠው ነጥብ ሆኖ ነጥቡ ጠቅላላውን አሳብ ይጠልፈዋል። በ1954 ትርጉም 'እውነት እልሃለሁ፥ ዛሬ . . . ' መሰኘቱ ያን ቀን ያ ወንጀለኛ ከኢየሱስ ጋር በገነት እንደሚሆን የሚያሳይ ነው። የአዲስ ዓለም ትርጉም ነጠላ ሰረዟን ከእውነት ጎን አንሥተው ከዛሬ ጎን (እውነት እልሃለሁ ዛሬ፥) ማድረጋቸው ነገሩ ያን ቀን የተነገረ እንጂ ያን ቀን የሚሆን ነገር አለመሆኑን ለማሳየት ነው።

የአማርኛው የአዲስ ዓለም ትርጉም የእንግሊዝኛው ቅጂ ስለሆነ ያንን የእንግሊዝኛ ወላጁን ነው የሚከተለው። የእንግሊዝኛው የዋችታወር ትርጉም፤ And he said to him: "Truly I tell you today, you will be with me in Paradise." በእንግሊዝኛ ነጠላ ሰረዟ (comma) የተቀመጠችው ከ today ቀጥላ ነው። አማርኛውም ያንን ፈለግ የተከተለ ነው።

ይህ የሸፍጥ ሥራ መሆኑን ለማየት የግሪኩን መመልከት ተገቢ ይሆናል፤ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. በግሪኩ ነጥቡ (የእንግሊዝኛውን ኮማ የመሰለው) የሚገኘው፤ 'አንተን እልሃለሁ' ካለ በኋላ ነው። ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον . . . 'እውነት እልሃለሁ' አንተን፤ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ' ነው የሚለው።

የዋችታወር ትርጉም እንደዚያ ሲል የተረጎመበት ምክንያት ኢየሱስ ሲሞት መለኮታዊ ሕያውነቱ ሳይገሰስ በመንፈስ ሕያው ሆኖ ገነት እንደገባ ወይም ወንጀለኛው ሰው ገነት ሊገባ እንደተገባው ስለማያምኑ ነው። ይህ ብቻ ሳይሆን ኢየሱስም ሥጋው ወደ ጋስ፤ ወደ አለመኖር ተለውጦ ተንኖ፤ ብን ብሎ በንኖ እንደቀረ እንጂ በአካል እንደተነሣም አያምኑም። የኛ ገነት በምድር ናት በዚያች ገነት የሚገቡት ደግሞ 144ቱ ሺህ የይሖዋ ምስክሮች ብቻ ናቸው ብለው ስለሚያምኑ ነው።

ከመንፈሳችሁ ወይስ ከምን?

ገላ. 6፥18 ወንድሞች ሆይ፤ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ከመንፈሳችሁ ጋር ይሁን። አሜን።

አዓት = ወንድሞች፤ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ከምታሳዩት መንፈስ ጋር ይሁን። አሜን።

በዋችታወር ትምህርት መሠረት ሰው መንፈስ ቢስ ስለሆነ ይህ ከመንፈሳችሁ ጋር የሚለው አባባል ከአመለካከታቸው ጋር አይሄድም። ስለዚህ የራሳቸውን አመለካከት ከቃሉ ጋር ከማስታረቅና የተጻፈውን እንደተጻፈው ከመውሰድ ይልቅ ቃሉ ከአመለካከታቸው ጋር እንዲስማማ ለውጦ ማመቻቸት ያስፈልጋል፤ ያንን ነው ያደረጉት።በመጀመሪያ የተጻፈበት ቃል፤ Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ማሳየት የሚል ቀርቶ ማሳየትን የሚመስል ነገር እንኳ የለም። ከመንፈሳችሁ ነው የሚለው።

ዓለቱ ክርስቶስ ነበረ ወይስ አይደለም?

1ቆሮ. 10፥4 ይከተላቸው ከነበረው ከመንፈሳዊ ዓለት ጠጥተዋልና፤ ያም ዓለት ክርስቶስ ነበረ።

አዓት = ይከተላቸው ከነበረው መንፈሳዊ ዓለት ይጠጡ ነበርና፤ ይህም ዓለት ክርስቶስን ያመለክታል።

ክርስቶስን ያመለክታል ማለት ክርስቶስ አይደለም ማለት ነው። ገና የሚመጣውን ክርስቶስን ያመለክታል ለማለት ነው ያመለክታል የሚሉት። ቃሉ ደግሞ ነበረ ነው የሚለው። የዋች ታወር ተርጓሚዎች ክርስቶስ ነበረ የሚለውን ክርስቶስን ያመለክታል ማለታቸው ቀዳሚ ነዋሪነቱን ስለሚፈታተን ነው።

በዋችታወር ተከታዮች አስተሳሰብ ክርስቶስ ቀድሞ አልነበረም፤ ቢኖርም ቀድሞ ሚካኤል ነበረ እንጂ ክርስቶስ አልነበረም። ጳውሎስ ደግሞ ያ ዓለት ክርስቶስ ነበር ነው ያለው። ከነበረ ያ ዓለት ክርስቶስ ነው። ክርስቶስ ቀድሞም ክርስቶስ ሆኖ ኖሮአል ማለት ነው። ይህንን ለመሸሽ ያመለክታል ብለዋል። እንዴት ነው የሚያመለክትተው ሲባሉ ወደፊት የሚመጣውን ማንነቱን ማመልከቱ ነው ይሉናል።

ይቀጥላል።

እግዚአብሔር ከአርያም ይባርካችሁ። አሜን።

ዘላለም መንግሥቱ ezralit@gmail.com

© January 2017 (፪ሺህ፱ ዓመተ ምሕረት)